

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ ఆరణ్యకే
॥ పంచమః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ పంచమః ప్రశ్నః ॥

ఓం ॥

శం నస్తన్నో మా హాసీత్ |
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

॥ హరిః ఓ(4)ం ॥

దేవా వై సత్రమాసత |
ఋద్ధిపరిమితం యశస్కామాః |
తేబ్రువన్ |
యన్మః ప్రథమం యశ ఋచ్ఛాత్ |
సర్వేషాం నస్తధ్మహాసదితి |
తేషాం కురుక్షేత్రం వేదిరాసీత్ |
తస్యై ఖాండవో దక్షిణార్థ ఆసీత్ |
తూర్ణముత్తరార్థః |
పరీణజ్ఞఘనార్థః |
మరవ ఉత్కరః ॥ 1 ॥

తేషాం మఖం వైష్ణవం యశ ఆర్చ్ఛాత్ |
తస్మ్యైకామయత |

Please let us know of any errors in this text.

తేనాపాక్రామత్ |

తం దేవా అన్వాయన్న్ |

యశోఽవరురుధ్నమానాః |

తస్యాన్వాగతస్య |

సవ్యాధ్ధనురజాయత |

దక్షిణాదిషవః |

తస్మాదిషుధన్వం పుణ్యజన్మ |

యజ్జజన్మా హి || 2 ||

తమేకగ్ం సంతం |

బహవో నాభ్యధృష్టువన్న్ |

తస్మాదేకమిషుధన్వినం |

బహవోఽనిషుధన్వా నాభిధృష్టువంతి |

సోఽస్మయత |

ఏకం మా సంతం బహవో నాభ్యధర్షిషురితి |

తస్య సిష్మియాణస్య తేజోఽపాక్రామత్ |

తద్దేవా ఓషధీషు స్యమృజుః |

తే శ్యామాకా అభవన్న్ |

స్మయాకా వై నామైతే || 3 ||

తథ్స్మయాకానాగ్ స్మయాకత్వం |

తస్మాద్దీక్షితేనాపిగృహ్య స్మేతవ్యం |

తే॒జ॒సో॑ ధృ॒త్యై॑ ।
 స ధ॒నుః॑ ప్రతి॒ష్ఠాభ్యా॑తిష్ఠత్ ।
 తా ఉ॒పదీ॑కా అబ్రువన్వ॒రం వృ॑ణామహై ।
 అథ॑ వ ఇ॒మగ్ం రం॑ధయామ ।
 యత్ర॑ క్వ చ ఖనామ ।
 తదపో॑భి॒తృణ॑దామేతి ।
 తస్మా॑దుపదీ॒కా యత్ర॑ క్వ చ ఖనంతి ।
 తదపో॑భి॒తృంద॑ంతి ॥ 4 ॥

వారే॑ వృ॒తగ్గ్ హ్య॑సాం ।
 తస్య॑ జ్యామ॒ప్యాదన్న్ ।
 తస్య॑ ధను॒ర్విప్ర॑వమా॒ణగ్ం శి॒ర ఉ॒దవ॑ర్తయత్ ।
 తద్ధ్యా॑వాపృ॒థివీ॑ అనుప్రావ॒ర్తత॑ ।
 యత్ప్రా॑వర్తత ।
 తత్ప్ర॑వర్త్యస్య ప్రవర్త్య॒త్వం ।
 యద్ధ్వా॑ం(4) ఇత్యప॒తత్ ।
 తద్ధర్మ॑స్య ఘర్మ॒త్వం ।
 మహా॑తో వీ॒ర్య॑మప॒స్తది॑తి ।
 తస్మ॑హోవీ॒రస్య॑ మహా॑వీరత్వం ॥ 5 ॥

యదస్యా॑స్సమభ॒రన్న్ ।
 తథ్న॑ంరాజ్ఞాస్సమ్రా॒ట్త్వం ।

తగ్గ్ స్తృతం దేవతాస్తేధా వ్యగృహ్లాత |
 అగ్నిః ప్రాతస్సవనం |
 ఇంద్రో మాధ్యందినగ్ం సవనం |
 విశ్వే దేవాస్తృతీయసవనం |
 తేనాపశిర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానాః |
 నాశిషోఽవారుంధత |
 న సువర్గం లోకమభ్యజయన్న్ |
 తే దేవా అశ్వినావబ్రువన్న్ || 6 ||

భిషజౌ వై స్థః |
 ఇదం యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిధత్తమితి |
 తావబ్రూతాం వరం వృణావహౌ |
 గ్రహ ఏవ నావత్రాపి గృహ్యతామితి |
 తాభ్యామేతమాశ్వినమగృహ్లాన్న్ |
 తావేతద్యజ్ఞస్య శిరః ప్రత్యధత్తాం |
 యత్ప్రవర్గ్యః |
 తేన సశిర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానాః |
 అవాశిషోఽరుంధత |
 అభి సువర్గం లోకమజయన్న్ |
 యత్ప్రవర్గ్యం ప్రవృణక్తి |
 యజ్ఞస్యైవ తచ్ఛిరః ప్రతిదధాతి |

తేన సశీర్ష్ణా యజ్ఞేన యజమానః |
 అవాశిషో రుంధే |
 అభి సువర్గం లోకం జయతి |
 తస్మాదేష ఆశ్వినప్రవయా ఇవ |
 యత్ప్రవర్గ్యః || 7 ||

ఉత్కరో హ్యేతే తృందంతి మహావీరత్వమబ్రువన్నజయంభువ చ || 1 ||

సావిత్రం జుహోతి ప్రసూత్యై |
 చతుర్గ్రహితేన జుహోతి |
 చతుష్పాదః పశవః |
 పశూనేవావరుంధే |
 చతస్రో దిశః |
 దిక్ష్యేవ ప్రతితిష్ఠతి |
 ఛందాగ్ంసి దేవేభ్యోఽపాక్రామన్ |
 నవోఽభాగాని హవ్యం వక్ష్యామ ఇతి |
 తేభ్య ఏతచ్ఛతుర్గ్రహితమధారయన్ |
 పురోనువాక్యామై యాజ్ఞాయై || 8 ||

దేవతాయై వషట్కారాయ |
 యచ్ఛతుర్గ్రహితం జుహోతి |
 ఛందాగ్న్యేవ తత్ప్రీణాతి |
 తాన్యన్య ప్రితాని దేవేభ్యో హవ్యం వహంతి |

బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వద॑ంతి ।
 హో॒త॒వ్యం దీ॒క్షిత॑స్య గృ॒హ(3)ఇ
 న హో॒త॒వ్యా(3)మి॒తి ।

హవి॑ర్వై దీ॒క్షితః॑ ।
 య॒జ్ఞహు॑యాత్ ।
 హవి॑ష్కృ॒తం య॒జమా॑నమగ్నో ప్రద॑ధ్యాత్ ।
 యన్న॑ జు॒హుయాత్ ॥ 9 ॥

య॒జ్ఞప॑రురంతరి॒యాత్ ।
 య॒జురే॑వ వదే॒త్ ।
 న హవి॑ష్కృ॒తం య॒జమా॑నమగ్నో ప్రద॑ధాతి ।
 న య॒జ్ఞప॑రురంతరే॒తి ।
 గాయ॑త్రీ ఛందాగ్న్యత్యమన్యత ।
 తస్యై॑ వష॒ట్కారో॑భ్యయ్య శిరో॑ఽచ్ఛినత్ ।
 తస్యై॑ ద్వే॒ధా ర॑సః పరా॑పతత్ ।
 పృ॒థివీ॑మర్థః ప్రావి॑శత్ ।
 పశూ॑నర్థః ।
 యః పృ॒థివీం ప్రావి॑శత్ ॥ 10 ॥

స ఖ॑దిరో॒భవత్ ।
 యః పశూన్ ।
 సో॒ఽజాం ।

యత్థాది॑ర్యభి॒ర్భవ॑తి |
 ఛం॑దసా॒మే॒వ రసే॑న య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రస్సంభ॑రతి |
 యదౌ॑దుంబరీ |
 ఊర్వా॑ ఉ॒దుంబరః॑ |
 ఊర్జై॑వ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రస్సంభ॑రతి |
 యద్వై॑ణవీ |
 తేజో॑ వై వే॒ణుః || 11 ||

తేజ॑స్సై॒వ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రస్సంభ॑రతి |
 యద్వై॑కంకతీ |
 భా ఏ॒వావ॑రుంధే |
 దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితుః॑ ప్ర॒సవ॑ ఇ॒త్యభి॒మాద॑త్తే ప్ర॒సూత్యై॑ |
 అ॒శ్వినో॑ర్బా॒హుభ్యా॑మి॒త్యాహ॑ |
 అ॒శ్వినౌ॑ హి దే॒వానా॑మధ్వ॒ర్యూ ఆస్తా॑ం |
 పూ॒ష్టో హస్తా॑భ్యా॒మిత్యా॑హ య॒త్యై |
 వజ్ర॑ ఇ॒వ వా ఏ॒షా |
 యద॑భిః |
 అ॒భ్రీరసి॑ నా॒రిరసి॑త్యా॒హ శా॑న్త్యై || 12 ||

అధ్వ॑రకృద్దే॒వేభ్య॑ ఇ॒త్యాహ॑ |
 య॒జ్ఞో వా అధ్వ॑రః |
 య॒జ్ఞకృద్దే॒వేభ్య॑ ఇతి వా॒వైతదా॑హ |

ఉత్తిష్ఠ బ్రహ్మణస్పత ఇత్యాహ |
 బ్రహ్మణైవ యజ్ఞస్య శిరోచ్ఛైతి |
 ప్రైతు బ్రహ్మణస్పతిరిత్యాహ |
 ప్రేత్యైవ యజ్ఞస్య శిరోఽచ్ఛైతి |
 ప్రదేవ్యేతు సూన్మతేత్యాహ |
 యజ్ఞో వై సూన్మతా |
 అచ్చా వీరం నర్యం పంక్తిరాధసమిత్యాహ || 13 ||

పాంక్తో హి యజ్ఞః |
 దేవా యజ్ఞం నయంతు న ఇత్యాహ |
 దేవానేవ యజ్ఞనియః కురుతే |
 దేవీ ద్యావాపృథివీ అను మే మగ్ంసాధామిత్యాహ |
 ఆభ్యామేవానుమతో యజ్ఞస్య శిరస్సంభరతి |
 ఋద్ధ్యాసమద్య మఖస్య శిర ఇత్యాహ |
 యజ్ఞో వై మఖః |
 ఋద్ధ్యాసమద్య యజ్ఞస్య శిర ఇతి వావైతదాహ |
 మఖాయ త్వా మఖస్య త్వా శీర్ష్ణ ఇత్యాహ |
 నిర్దిశ్యైవైనద్ధరతి || 14 ||

త్రిహరతి |
 త్రయ ఇమే లోకాః |
 ఏభ్య ఏవ లోకేభ్యో యజ్ఞస్య శిరస్సంభరతి |

తా॒ష్ఠీం చ॑తు॒ర్థగ్ం హ॑రతి ।
 అప॑రిమి॒తాదే॒వ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రస్సంభ॑రతి ।
 మృ॒త్తనాదగ్రే॑ హ॑రతి ।
 తస్మా॑న్మృ॒త్తనః క॑రు॒ణ్యత॑మః ।
 ఇ॒యత్యగ్ర॑ ఆ॒సీరి॒త్యాహ॑ ।
 అస్యా॑మే॒వాఛ॑ంబ॒ట్కారం॑ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రస్సంభ॑రతి ।
 ఊర్జం॑ వా ఏ॒తగ్ం ర॑సం పృ॒థివ్యా ఉ॑ప॒దీకా ఉ॑ద్దిహంతి ॥ 15 ॥

యద్వ॑ల్మీ॒కం ।
 యద్వ॑ల్మీ॒కవపా॑ స॒ంభారో భ॑వతి ।
 ఊర్జ॑మే॒వ ర॑సం పృ॒థివ్యా అ॑వ॒రుంధే॑ ।
 అథో శ్రో॑త్రమే॒వ ।
 శ్రో॑త్రగ్ం హ్యే॒తత్పృ॒థివ్యాః ।
 యద్వ॑ల్మీ॒కః ।
 అ॒బధి॑రో భ॑వతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 ఇంద్రో॑ వృ॒త్రాయ॑ వజ్ర॒ముద॑యచ్ఛత్ ।
 స య॑త్ర య॒త్ర ప॒రాక్ర॑మత ॥ 16 ॥

తన్నా॑ద్ధ్రి॒యత॑ ।
 స పూ॑తీ॒కస్తంబే॑ ప॒రాక్ర॑మత ।
 సోఽ॑ద్ధ్రి॒యత॑ ।

సోఽబ్రవీత్ |

ఊతిం వై మేఽధా ఇతి |

తదూతీకానామూతీకత్వం |

యదూతీకా భవంతి |

యజ్ఞాయైవోతిం దధతి |

అగ్నిజా అసి ప్రజాపతే రేత ఇత్యాహ |

య ఏవ రసః పశూన్ప్రావిశత్ || 17 ||

తమేవాపరుంధే |

పంచైతే సంభారా భవంతి |

పాంక్తో యజ్ఞః |

యావానేవ యజ్ఞః |

తస్య శిరస్సంభరతి |

యద్ధ్రాంయాణాం పశూనాం చర్మణా సంభరేత్ |

గ్రాంయాన్ప్రశూంఘచాఽర్పయేత్ |

కృష్ణాజినేన సంభరతి |

ఆరణ్యానేవ పశూంఘచాఽర్పయతి |

తస్మాద్ధుమావత్పశూనాం ప్రజాయమానానాం || 18 ||

ఆరణ్యాః పశవః కనీయాగ్ంసః |

శుచా హ్యతాః |

లోమతస్సంభరతి |

అతో హ్యస్య మేధ్యం ।
 పరిగృహ్యాయంతి ।
 రక్షసామపహత్యై ।
 బహవో హరంతి ।
 అపచితిమేవాస్మిందధతి ।
 ఉద్ధతే సికతోపోష్టే పరిశ్రితే నిదధతి శాంత్యై ।
 మదంతీభిరుపస్సజతి ॥ 19 ॥

తేజ ఏవాస్మిందధతి ।
 మధు త్వా మధులా కరోత్విత్యాహ ।
 బ్రహ్మణైవాస్మింతేజో దధతి ।
 యద్ధ్రాంయాణాం పాత్రాణాం కపాలైస్సగ్ం సృజేత్ ।
 గ్రాంయాణి పాత్రాణి శుచాఽర్పయేత్ ।
 అర్మకపాలైస్సగ్ం సృజతి ।
 ఏతాని వా అనుపజీవనీయాని ।
 తాన్యేవ శుచాఽర్పయతి ।
 శర్మరాభిస్సగ్ంసృజతి ధృత్యై ।
 అథో శంత్యాయ ।
 అజలోమైస్సగ్ం సృజతి ।
 ఏషా వా అగ్నేః ప్రియా తనూః ।
 యదజా ।

ప్రి॒య॒యై॒వైనం॑ తను॒వా సగ్ం॑ సృ॒జతి॑ ।
 అథో॑ తే॒జసా॑ ।
 కృ॒ష్ణా॒జిన॑స్య లోమ॑భి॒స్సగ్ం॑ సృ॒జతి॑ ।
 య॒జ్ఞో వై కృ॒ష్ణా॒జినం॑ ।
 య॒జ్ఞేనై॒వ య॒జ్ఞగ్ం॑ సగ్ం॑ సృ॒జతి॑ ॥ 20 ॥

యా॒జ్ఞా॒యై న జు॑హుయాదవి॒శద్యే॒ణుశ్శాంత్యై॑
 పంక్తి॑రాధనమి॒త్యాహ హ॑రతి దిహంతి
 పరా॑క్రమతావి॒శత్ప్ర॑జాయమానానాగ్ం
 సృ॒జతి శం॑త్వా॒యాష్టా చ॑ ॥ 2 ॥

పరి॑శ్రితే కరోతి ।
 బ్ర॒హ్మ॒వర్చ॑నస్య పరి॑గృహీ॒త్యై ।
 న కు॒ర్వన్న॒భి ప్రా॑ణ్యాత్ ।
 యత్కు॒ర్వన్న॒భి ప్రా॑ణ్యాత్ ।
 ప్రా॒ణాంఘ॒చాఽర్ప॑యేత్ ।
 అప॑హాయ ప్రా॒ణీతి॑ ।
 ప్రా॒ణానాం॑ గోపి॒థాయ॑ ।
 న ప్ర॑వర్గ్యం చాది॒త్యం చాంత॑రేయాత్ ।
 యదంత॑రేయాత్ ।
 దుశ్చ॑ర్మా స్యాత్ ॥ 21 ॥

తస్మా॒న్నాంత॑రాయ్యం॒ ।
 ఆత్మ॑నో గోపి॒థాయ॑ ।
 వేణు॑నా కరోతి ।
 తేజో॑ వై వేణుః ।
 తేజః॑ ప్రవర్గ్యః ।
 తేజ॑స్సైవ తేజస్సమర్థయతి ।
 మఖ॑స్య శిరోఽసీ॒త్యాహ॑ ।
 యజ్ఞో॑ వై మఖః ।
 తస్యై॑తచ్ఛిరః ।
 యత్ప్ర॑వర్గ్యః ॥ 22 ॥

తస్మా॒దేవ॑మాహ ।
 యజ్ఞ॑స్య పదే స్థ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 యజ్ఞ॑స్య హ్యేతే పదే ।
 అథో॑ ప్రతిష్ఠిత్యై ।
 గాయ॑త్రేణ త్వా ఛంద॑సా కరోమి॒త్యాహ॑ ।
 ఛందో॑భిరేవైనం కరోతి ।
 త్ర్యు॑ద్ధిం కరోతి ।
 త్రయ॑ ఇమే లోకాః ।
 ఏషాం॑ లోకానామా॒ప్త్యై ।
 ఛందో॑భిః కరోతి ॥ 23 ॥

వీ॒ర్యం॑ వై చ॒ందాగ్గీ॑సి |
 వీ॒ర్యే॑ణై॒వై॒నం క॑రోతి |
 య॒జు॑షా బి॒లం క॑రోతి వ్యావృ॑త్యై |
 ఇ॒యంతం॑ క॑రోతి |
 ప్ర॒జాప॑తినా య॒జ్ఞము॒ఖేన॑ సంమి॑తం |
 ఇ॒యంతం॑ క॑రోతి |
 య॒జ్ఞప॑రుషా సంమి॑తం |
 ఇ॒యంతం॑ క॑రోతి |
 ఏ॒తావ॑ద్వై పు॒రుషే॑ వీ॒ర్యం॑ |
 వీ॒ర్య॑సంమి॑తం || 24 ||

అప॑రిమి॑తం క॑రోతి |
 అప॑రిమి॑తస్యావ॒రుద్వై॑ |
 పరిగ్రీ॑వం క॑రోతి ధృ॒త్యై |
 సూ॒ర్యస్య॑ హ॒రసా॑ శ్రా॒యేత్యా॑హ |
 యథా॑ య॒జురే॑వైతత్ |
 అశ్వ॑శకే॒న ధూ॑పయతి |
 ప్రా॒జాప॑త్యో వా అశ్వ॑స్సయోని॒త్వాయ॑ |
 వృ॒ష్ణో అశ్వ॑స్య ని॒ష్పద॑సీ॒త్యాహ॑ |
 అసౌ॑ వా ఆది॑త్యో వృ॒షాఽశ్వః॑ |
 తస్య॑ చ॒ందాగ్గీ॑సి ని॒ష్పత్ || 25 ||

ఛం॒దో॒భిరే॒వైనం॑ ధూపయతి ।
 అర్చి॑షే త్వా శోచి॑షే త్వేత్యాహ ।
 తే॒జ ఏ॒వాస్మింద॑ధాతి ।
 వారు॑ణోఽభీ॒ద్ధః ।
 మై॒త్రియో॒షైతి॑ శాంత్యై ।
 సిద్ధ్యై॑ త్వేత్యాహ ।
 యథా॑ యజురే॒వైతత్ ।
 దే॒వస్తా॑ స॒వితో॒ద్వప॑త్విత్యాహ ।
 స॒వితృప్ర॑సూత ఏ॒వైనం॑ బ్రహ్మ॑ణా
 దే॒వతా॑భిరుద్వపతి ।
 అప॑ద్యమానః పృథి॒వ్యామా॒శా
 దిశ॑ ఆపృణేత్యాహ ॥ 26 ॥

తస్మా॑దగ్నిస్స॒ర్వా దిశో॑ఽనువిభాతి ।
 ఉ॒త్తిష్ఠ॑ బృహ॒స్పవో॒ర్ధ్వస్తి॑ష్ఠ
 ధ్రు॒వస్త॑వమి॒త్యాహ॑ ప్రతి॒ష్ఠిత్యై॑ ।
 ఈ॒శ్వరో॒ వా ఏ॒శోఽంధో॑ భవి॒తోః ।
 యః ప్ర॑వర్గ్యమ॒న్విక్ష॑తే ।
 సూ॒ర్యస్య॑ త్వా చక్షు॒షాఽన్వీ॑క్ష ఇ॒త్యాహ॑ ।
 చక్షు॑షో గోపి॒థాయ॑ ।
 ఋ॒జవే॑ త్వా సా॒ధవే॑ త్వా సు॒క్షిత్యై॑ త్వా

భూ॒త్యై త్వే॑త్యాహ |
 ఇ॒యం వా॑ ఋ॒జుః |
 అ॒ంతరి॑క్షగ్ం సా॒ధు |
 అసౌ సు॑క్షితిః || 27 ||

ది॒శో భూ॑తిః |
 ఇ॒మానే॑వా॒స్మై లో॑కాన్కల్పయతి |
 అథో ప్ర॑తిష్ఠిత్యై |
 ఇద॑మహ॒మము॑మా॒ముష్యా॑యణం విశా
 పశు॑భిర్భృహ్మవర్చసేన పర్యాహ॑మిత్యాహ |
 విశ్చై॒వైనం॑ పశు॑భిర్భృహ్మవర్చసేన పర్యాహ॑తి |
 విశే॑తి రాజన్యస్య బ్రూయాత్ |
 విశ్చై॒వైనం॑ పర్యాహ॑తి |
 పశు॑భిరితి వైశ్యస్య |
 పశు॑భిరే॒వైనం॑ పర్యాహ॑తి |
 అను॑ర్యం పాత్ర॑మనాచ్ఛృణ్ణం || 28 ||

ఆచ్ఛృ॑ణత్తి |
 దే॒వత్రా॑కః |
 అజ॑క్షీరేణాచ్ఛృణత్తి |
 పర॑మం వా ఏ॒తత్ప్రయః॑ |
 యద॑జక్షీరం |

పరమే॒ణై॒వైనం॑ పయసా॒ఽఽచ్చ॑ణత్తి ।
 య॒జుషా॑ వ్యావృ॒త్యై ।
 ఛందో॑భిరాచ్చ॑ణత్తి ।
 ఛందో॑భిర్వా ఏష క్రి॒యతే॑ ।
 ఛందో॑భిరేవ ఛందాగ్స్యాచ్చ॑ణత్తి ।
 ఛృంధి॑ వాచమి॒త్యాహ॑ ।
 వాచ॑మేవావరుంధే ।
 ఛృంధ్యార్జ్మమి॒త్యాహ॑ ।
 ఊర్జ్మమే॑వావరుంధే ।
 ఛృంధి॑ హవిరి॒త్యాహ॑ ।
 హవిరే॑వాకః ।
 దేవ॑ పురశ్చర స॒హ్యసం॑ త్వే॒త్యాహ॑ ।
 యథా॑ యజురే॒వైతత్ ॥ 29 ॥

స్యాద్యత్పువర్గ్యశ్చందోభిః కరోతి వీర్యసంమితం
 ఛందాగ్సి నిష్పత్పుణేత్యాహ సుక్తితిరనాచ్చుణ్ణం
 ఛందాగ్స్యాచ్చుణత్త్యష్టా చ ॥ 3 ॥

బ్రహ్మ॑న్పుచరి॒ష్యామో॑ హోత॑ర్వర్మమభి॒ష్టుహి॑త్యాహ ।
 ఏష వా ఏ॒తర్హి॑ బృహస్ప॒తిః ।
 యద్బృ॑హ్మా ।
 తస్మా॑ ఏవ ప్ర॒తిప్రో॒చ్య ప్రచ॑రతి ।

అత్మనోఽనార్యైః |
 యమాయ త్వా మఖాయ త్వేత్యాహ |
 ఏతా వా ఏతస్య దేవతాః |
 తాభిరేవైనగ్ం సమర్థయతి |
 మదంతీభిః ప్రోక్షతి |
 తేజ ఏవాస్మిందధాతి || 30 ||

అభిపూర్వం ప్రోక్షతి |
 అభిపూర్వమేవాస్మింతేజో దధాతి |
 త్రిః ప్రోక్షతి |
 త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః |
 అథో మేధ్యత్వాయ |
 హోతాఽన్వాహ |
 రక్షసామపహత్యై |
 అనవానం |
 ప్రాణానాగ్ం సంతత్యై |
 త్రిష్టుభస్సతీర్గాయత్రీరివాన్వాహ || 31 ||

గాయత్రో హి ప్రాణః |
 ప్రాణమేవ యజమానే దధాతి |
 సంతతమన్వాహ |
 ప్రాణానామన్నాద్యస్య సంతత్యై |

అథో రక్షసామపహత్యై |
 యత్పరిమితా అనుబ్రూయాత్ |
 పరిమితమవరుంధీత |
 అపరిమితా అన్వాహ |
 అపరిమితస్యావరుద్ధ్యై |
 శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య || 32 ||

యత్ప్రవర్గ్యః |
 ఊర్జ్మంజాః |
 యన్మౌంజో వేదో భవతి |
 ఊర్జ్మైవ యజ్ఞస్య శిరస్సమర్థయతి |
 ప్రాణాహుతీర్జ్మహోతి |
 ప్రాణానేవ యజమానే దధాతి |
 సప్త జుహోతి |
 సప్త వై శీర్షణ్యాః ప్రాణాః |
 ప్రాణానేవాస్మిందధాతి |
 దేవస్త్యా సవితా మధ్వానక్త్విత్యాహ || 33 ||

తేజస్సైవైనమనక్తి |
 పృథివీం తపసస్త్రాయస్వేతి హిరణ్యముపాస్యతి |
 అస్యా అనతిదాహాయ |
 శిరో వా ఏతద్యజ్ఞస్య |

యత్ప్రవర్త్యః |
 అగ్నిస్సర్వా దేవతాః |
 ప్రలవానాదీప్యోపాస్యతి |
 దేవతాస్వేవ యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధాతి |
 అప్రతిశీర్ణాగ్రం భవతి |
 ఏతద్భర్హిర్హిర్వ్యేషః || 34 ||

అర్చిరసి శోచిరసీత్యాహ |
 తేజ ఏవాస్మిన్బ్రహ్మవర్చసం దధాతి |
 సగంసీదస్య మహాగ్ం అసీత్యాహ |
 మహాన్ హ్యేషః |
 బ్రహ్మవాదినో వదంతి |
 ఏతే వావ త ఋత్విజః |
 యే దర్శపూర్ణమాసయోః |
 అథ కథా హోతా యజమానాయాశిషో
 నాఽఽశాస్త్ర ఇతి |
 పురస్తాదాశిః ఖలు వా అన్యో యజ్ఞః |
 ఉపరిష్టాదాశీరన్యః || 35 ||

అనాధృష్యా పురస్తాదితి యదేతాని యజూగ్ష్యాహ |
 శీర్షత ఏవ యజ్ఞస్య యజమాన ఆశిషోఽవరుంధే |
 ఆయుః పురస్తాదాహ |

ప్ర॒జాం దక్షి॑ణతః |
 ప్రా॒ణం పశ్చా॑త్ |
 శ్రో॒త్రముత్త॑రతః |
 విధృ॑తిముపరిష్ఠాత్ |
 ప్రా॒ణానే॒వాస్మై స॒మీచో దధా॑తి |
 ఈ॒శ్వరో వా ఏ॒ష దిశో॑ఽనూన్మ॒దితోః |
 యం దిశో॑ఽను వ్యా॒స్థాప॑యంతి || 36 ||

మనో॑ర॒శ్వాఽసి భూ॑రిపుత్రేతీ॒మామ॑భివృ॒శతి॑ |
 ఇ॒యం వై మనో॑ర॒శ్వా భూ॑రిపుత్రా |
 అ॒స్యామే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠత్యను॒న్మాదా॑య |
 సూ॒పస॑దా మే భూ॒యా మా మా
 హిగ్ం॑సీరిత్యాహాహిగ్ం సా॒యై |
 చి॒తస్స॑ పరిచి॒త ఇత్యా॑హ |
 అప॑చితిమే॒వాస్మింద॑ధాతి |
 శి॒రో వా ఏ॒తద్య॑జ్ఞస్య |
 యత్ప్ర॑వర్గ్యః |
 అసౌ ఖ॒లు వా ఆది॑త్యః ప్ర॒వర్గ్యః |
 తస్య॑ మ॒రుతో ర॒శ్మయః॑ || 37 ||

స్వా॒హా మ॒రుద్భిః పరి॑శ్రయస్వేత్యా॒హ |
 అము॑మే॒వాది॑త్యగ్ం ర॒శ్మిభిః ప॑రూ॒హతి॑ |

తస్మాదసావాదిత్యోఽముష్మిన్లోకే రశ్మిభిః పర్యూఢః |
 తస్మాద్రాజా విశా పర్యూఢః |
 తస్మాద్ధ్రామణీస్సజాతైః పర్యూఢః |
 అగ్నేస్సప్తస్య యతః |
 వికంకతం భా ఆర్చ్యత్ |
 యద్వైకంకతాః పరిధయో భవంతి |
 భా ఏవావరుంధే |
 ద్వాదశ భవంతి || 38 ||

ద్వాదశ మాసాస్సంవత్సరః |
 సంవత్సరమేవావరుంధే |
 అస్తి త్రయోదశో మాస ఇత్యాహుః |
 యత్రయోదశః పరిధిర్భవతి |
 తేనైవ త్రయోదశం మాసమవరుంధే |
 అంతరిక్షస్యాంతర్ధిరసీత్యాహ వ్యావృత్త్యై |
 దివం తపసస్త్రాయస్వేత్యుపరిష్టాద్ధిరణ్యమధి
 నిదధాతి |
 అముష్యా అనతిదాహోయ |
 అథో ఆభ్యామేవైనముభయతః పరిగృహ్లాతి |
 అర్హన్భిభర్షి సాయకాని ధన్వేత్యాహ || 39 ||

స్థా॒త్యే॒వై॒నమే॒తత్ |
 గా॒య॒త్ర॒మసి॒ త్రై॒ష్ఠు॒భమసి॒ జాగ॑త॒మసీ॑తి
 ధ॒వి॒త్రా॒ణ్యాద॑త్తే |
 ఛం॒దో॒భిరే॒వైనా॒న్యాద॑త్తే |
 మ॒ధు మ॒ధ్వితీ॑ ధూ॒నోతి॑ |
 ప్రా॒ణో వై మ॒ధు |
 ప్రా॒ణమే॒వ య॒జమా॑నే దధా॒తి |
 త్రిః పరి॑యంతి |
 త్రి॒వృ॒ద్ధి ప్రా॒ణః |
 త్రిః పరి॑యంతి |
 త్రా॒వృ॒ద్ధి య॒జ్ఞః || 40 ||
 అ॒థో ర॒క్షసా॑మపహ॒త్యై |
 త్రిః పు॒నః పరి॑యంతి |
 ష॒ట్స్సంప॑ద్యంతే |
 ష॒డ్వా ఋ॒తవః॑ |
 ఋ॒తుప్యే॒వ ప్రతి॑తిష్ఠంతి |
 యో వై ఘ॒ర్మస్య॑ ప్రియాం తనువ॑మాక్రామ॒తి |
 దు॒శ్చర్మా వై స భ॑వతి |
 ఏ॒ష హ వా అ॑స్య ప్రియాం తనువ॑మాక్రామ॒తి |

యస్త్రిః పరీత్య చతుర్థం పర్యేతి |
 ఏతాగ్ం హ వా అస్యోగ్రదేవో రాజనిరాచక్రామ || 41 ||

తతో వై స దుశ్చర్మాభవత్ |
 తస్మాత్రిః పరీత్య న చతుర్థం పరీయాత్ |
 ఆత్మనో గోపిథాయ |
 ప్రాణా వై ధవిత్రాణి |
 అవ్యతిషంగం ధూన్వంతి |
 ప్రాణానామవ్యతిషంగాయ క్లప్త్యై |
 వినిషద్య ధూన్వంతి |
 దిక్ష్యేవ ప్రతితిష్ఠంతి |
 ఊర్ధ్వం ధూన్వంతి |
 సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై |
 సర్వతో ధూన్వంతి |
 తస్మాదయగ్ం సర్వతః పవతే || 42 ||

దధాతీవాఽన్వాహ యజ్ఞస్యాహైష ఉపరిష్టాదాశీరన్యో
 వ్యాస్థాపయంతి రశ్మయో భవంతి ధన్వేత్యాహ
 యజ్ఞశ్చక్రామ సమష్ట్యై ద్వే చ || 4 ||

అగ్నిష్ట్యా వసుభిః పురస్తాద్రోచయతు
 గాయత్రేణ ఛందసేత్యాహ |
 అగ్నిరేవైనం వసుభిః పురస్తాద్రోచయతి

గాయత్రేణ ఛందసా |
 స మా రుచితో రోచయేత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే |
 ఇంద్రస్త్వా రుదైర్దక్షిణతో రోచయతు
 త్రైష్ఠుభేన ఛందసేత్యాహ |
 ఇంద్ర ఏవైనగ్ం రుదైర్దక్షిణతో రోచయతి
 త్రైష్ఠుభేన ఛందసా |
 స మా రుచితో రోచయేత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే |
 వరుణస్త్వాఽదిత్యైః పశ్చాద్రోచయతు
 జాగతేన ఛందసేత్యాహ |
 వరుణ ఏవైనమాదిత్యైః పశ్చాద్రోచయతి
 జాగతేన ఛందసా || 43 ||

స మా రుచితో రోచయేత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే |
 ద్యుతానస్త్వా మారుతో మరుద్భిరుత్తరతో
 రోచయత్వాసుష్ఠుభేన ఛందసేత్యాహ |
 ద్యుతాన ఏవైనం మారుతో మరుద్భిరుత్తరతో
 రోచయత్వాసుష్ఠుభేన ఛందసా |
 స మా రుచితో రోచయేత్యాహ |

ఆశిషమే॑వైతామా॑శాస్తే॑ ।
 బృహ॑స్పతి॑స్తావి॑శ్వేర్దే॒వైరుపరి॑ష్టాద్రోచయ॑తు
 పాంక్తే॑న ఛందసే॑త్యాహ ।
 బృహ॑స్పతి॑రే॒వైనం వి॑శ్వేర్దే॒వైరుపరి॑ష్టాద్రోచయ॑తి
 పాంక్తే॑న ఛందసా॑ ।
 స మా॑ రుచితో॑ రోచయే॑త్యాహ ।
 ఆశిషమే॑వైతామా॑శాస్తే॑ ॥ 44 ॥

రోచి॑తస్త॒వం దే॒వ ఘ॑ర్మ దే॒వేష్వసి॑త్యాహ ।
 రోచి॑తో హ్యేష దే॒వేషు॑ ।
 రోచి॑షీయాహం మ॒నుష్యే॑ష్విత్యాహ ।
 రోచ॑త ఏ॒వైష మ॒నుష్యే॑షు ।
 సప్రా॑క్షర్మ రుచి॑తస్త॒వం దే॒వేష్వాయు॑ష్మాగ్స్తే॒జస్వి
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒స్యసి॑త్యాహ ।
 రుచి॑తో హ్యేష దే॒వేష్వాయు॑ష్మాగ్స్తే॒జస్వి
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒సి ।
 రుచి॑తోఽహం మ॒నుష్యే॑ష్వాయు॑ష్మాగ్స్తే॒జస్వి
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒సి భూ॑యాసమి॒త్యాహ॑ ।
 రుచి॑త ఏ॒వైష మ॒నుష్యే॑ష్వాయు॑ష్మాగ్స్తే॒జస్వి
 బ్రహ్మ॑వర్చ॒సి భ॑వతి ।
 రుగ॑సి రుచం మ॒యి ధే॒హి మ॒యి రుగి॑త్యాహ ।

ఆశిషమే॒వైతామా॑శాస్తే ।
 తం యదే॒తైర్యజు॑ర్భిరరోచయిత్వా ।
 రుచితో ఘ॒ర్మ ఇతి॑ ప్రబ్రూయాత్ ।
 అరోచుకోఽధ్వ॒ర్యుస్సాన్యత్ ।
 అరోచుకో యజమా॑నః ।
 అథ యదే॒నమే॒తైర్యజు॑ర్భి రోచయిత్వా ।
 రుచితో ఘ॒ర్మ ఇతి॑ ప్రాహ ।
 రోచుకోఽధ్వ॒ర్యుర్భవతి॑ ।
 రోచుకో యజమా॑నః ॥ 45 ॥

పశ్చాద్దోచయతి జాగతేన ఛందసా స మా రుచితో
 రోచయేత్యాహాశిషమే॒వైతామా॑శాస్తే శాస్తేఽష్టా చ ॥ 5 ॥

శిరో వా ఏ॒తద్యజ్ఞ॑స్య ।
 యత్ప్ర॑వర్గః ।
 గ్రీ॒వా ఉప॑సదః ।
 పురస్తా॑దుపసదాం ప్రవర్గం ప్రవృ॑ణక్తి ।
 గ్రీ॒వాస్వే॒వ యజ్ఞ॑స్య శిరః ప్రతి॑దధాతి ।
 త్రిః ప్రవృ॑ణక్తి ।
 త్రయ॑ ఇమే లోకాః ।
 ఏభ్య ఏ॒వ లోకే॑భ్యో యజ్ఞ॑స్య శిరోఽవ॑రుంధే ।

షట్స్సంపద్యంతే ।

షడ్వా ఋతవః ॥ 46 ॥

ఋతుభ్య ఏవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరుండే ।

ద్వాదశకృత్వః ప్రవృణక్తి ।

ద్వాదశ మాసాస్సంవత్సరః ।

సంవత్సరాదేవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరుండే ।

చతుర్విగ్ంశతిస్సంపద్యంతే ।

చతుర్విగ్ంశతిరర్థమాసాః ।

అర్థమాసేభ్య ఏవ యజ్ఞస్య శిరోఽవరుండే ।

అథో ఖలు ।

సకృదేవ ప్రవృజ్యః ।

ఏకగ్ం హి శిరః ॥ 47 ॥

అగ్నిష్టోమే ప్రవృణక్తి ।

ఏతావాన్ వై యజ్ఞః ।

యావానగ్నిష్టోమః ।

యావానేవ యజ్ఞః ।

తస్య శిరః ప్రతిదధాతి ।

నోక్త్యే ప్రవృంజ్యాత్ ।

ప్రజా వై పశవ ఉక్థాని ।

యదుక్త్యే ప్రవృంజ్యాత్ ।

ప్ర॒జాం ప॒శూన॑స్య నిర్ద॑హేత్ |
వి॒శ్వజి॒తి సర్వ॑వృష్టే ప్రవృ॑ణక్తి || 48 ||

పృ॒ష్ఠాని వా అ॑చ్యుతం చ్యావయంతి |
పృ॒ష్ఠై రే॒వాస్మా అ॑చ్యుతం చ్యావయి॒త్వాఽవ॑రుంధే |
అప॑శ్యం గోపామి॒త్యాహ॑ |
ప్రా॒ణో వై గోపాః |
ప్రా॒ణమే॒వ ప్ర॒జాసు॑ వియాతయతి |
అప॑శ్యం గోపామి॒త్యాహ॑ |
అసౌ వా ఆది॑త్యో గోపాః |
స హీ॒మాః ప్ర॒జా గోపా॑యతి |
తమే॒వ ప్ర॒జానాం॑ గో॒ప్తారం॑ కురుతే |
అని॑పద్యమానమి॒త్యాహ॑ || 49 ||

న హ్యే॒ష నిప॑ద్యతే |
ఆ చ పరా॑ చ పథిభిశ్చరంతమి॒త్యాహ॑ |
ఆ చ హ్యే॒ష పరా॑ చ పథిభిశ్చరతి |
స సద్ధీ॑చీన్స విషూచీర్వసాన ఇ॒త్యాహ॑ |
సద్ధీ॑చీశ్చ హ్యే॒ష విషూ॑చీశ్చ
వసా॑నః ప్ర॒జా అభి॑విపశ్యతి |
ఆవ॑రీవర్తి భువనే॒ష్వంతరి॑త్యాహ |
ఆ హ్యే॒ష వరీ॑వర్తి భువనే॒ష్వంతః॑ |

అత్ర ప్రావీర్మధుమాధ్వీభ్యాం
 మధుమాధూచీభ్యామిత్యాహ |
 వాసంతికావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి |
 సమగ్నిరగ్నినా గతేత్యాహ || 50 ||

గ్రైష్మావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి |
 సమగ్నిరగ్నినా గతేత్యాహ |
 అగ్నిర్వైషోఽగ్నినా సంగచ్ఛతే |
 స్వాహా సమగ్నిస్తపసా గతేత్యాహ |
 పూర్వమేవోదితం |
 ఉత్తరేణాభిగృణాతి |
 ధర్తా దివో విభాసి రజసః
 పృథివ్యా ఇత్యాహ |
 వార్షికావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి |
 హృదే త్వా మనసే త్వేత్యాహ |
 శారదావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి || 51 ||

దివి దేవేషు హోత్రా యచ్ఛేత్యాహ |
 హోత్రాభిరేవేమాన్లోకాంధృందధాతి |
 విశ్వాసాం భువాం పత ఇత్యాహ |
 హైమంతికావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి |
 దేవశ్రూత్వం దేవ ఘర్మ దేవాన్పాహిత్యాహ |

శై॒శి॒రావే॒వాస్మా॑ ఋ॒తూ క॑ల్పయతి ।
 తపో॑జాం వాచ॑మస్మే నియ॑చ్ఛ దే॒వాయు॑వమి॒త్యాహ॑ ।
 యా వై మే॒ధ్యా వాక్ ।
 సా తపో॑జాః ।
 తామే॒వాప॑రుంధే ॥ 52 ॥

గర్భో॑ దే॒వానా॑మి॒త్యాహ॑ ।
 గర్భో॑ హ్యేష దే॒వానా॑ం ।
 పితా॑ మతీ॒నామి॒త్యాహ॑ ।
 ప్ర॒జా వై మ॑తయః ।
 తాసా॑మేష ఏ॒వ పితా॑ ।
 యత్ప్ర॑వర్గ్యః ।
 తస్మా॑దే॒వమా॑హ ।
 పతిః॑ ప్ర॒జానా॑మి॒త్యాహ॑ ।
 పతి॑ర్వ్యేష ప్ర॒జానా॑ం ।
 మతిః॑ కవీ॒నామి॒త్యాహ॑ ॥ 53 ॥

మతి॑ర్హ్యేష కవీ॒నాం ।
 సం దే॒వో దే॒వేన॑ స॒విత్రా॑యతిష్ఠ
 సగ్ం సూ॑ర్యేణా॒రుక్తే॑త్యాహ ।
 అముం॑ చై॒వాది॒త్యం ప్ర॑వర్గ్యం చ సగ్ం శా॑స్తి ।
 ఆయు॑ర్దాస్త॒వమ॑స్మభ్యం ఘ॒ర్మ వర్చో॑దా అసీ॑త్యాహ ।

ఆశిషమే॑వైతా॒మాశా॑న్తి ।
 పితా॑ నో॒ఽసి పితా॑ నో॒ బోధే॑త్యాహ ।
 బోధయ॑త్యే॒వై నం॑ ।
 న॒వైతే॑వకాశా భ॑వంతి ।
 పత్ని॑యై దశ॒మః ।
 నవ॑ వై పురు॒షే ప్రాణాః॑ ॥ 54 ॥

నాభిర్దశమీ ।
ప్రాణానే॒వ య॑జమానే దధాతి ।
అథో దశాక్షరా విరాట్ ।
అన్నం విరాట్ ।
విరాజై॒వాన్నాద్యమ॑వరుంధే ।
యజ్ఞస్య శిరోఽఽచ్చిద్యత ।
తద్దై॒వా హోత్రా॑భిః ప్రత్యదధుః ।
ఋత్విజోఽవేక్షంతే ।
ఏతా వై హోత్రాః ।
హోత్రాభిరే॒వ య॑జ్ఞస్య
శిరః ప్రతిదధాతి ॥ 55 ॥

రుచితమవేక్షంతే ।
 రుచితాద్వై ప్రజాపతిః ప్రజా అస్సజత ।
 ప్రజానాగ్ం సృష్ట్యై ।

రుచితమవేక్షంతే |
 రుచితాద్వై పర్జన్యో వర్షతి |
 వర్షకుః పర్జన్యో భవతి |
 సం ప్రజా ఏధంతే |
 రుచితమవేక్షంతే |
 రుచితం వై బ్రహ్మవర్చసం |
 బ్రహ్మవర్చసినో భవంతి || 56 ||

అధీయంతోఽవేక్షంతే |
 సర్వమాయుర్యంతి |
 న పత్న్యవేక్షేత |
 యత్పత్న్యవేక్షేత |
 ప్రజాయేత |
 ప్రజాం త్వస్యై నిర్దహేత్ |
 యన్నావేక్షేత |
 న ప్రజాయేత |
 నాస్యై ప్రజాం నిర్దహేత్ |
 తిరస్కృత్య యజుర్వాచయతి |
 ప్రజాయతే |
 నాస్యై ప్రజాం నిర్దహతి |

త్వష్టిమతీ తే సపేయేత్యాహ |
సపాద్ధి ప్రజాః ప్రజాయంతే || 57 ||

ఋతవో హి శిరస్సర్వపుష్టే ప్రవృణక్త్యనిపద్యమానమిత్యాహ
గతేత్యాహ శారదావేవాస్మా ఋతూ కల్పయతి రుంధే
కవీనామిత్యాహ ప్రాణాః ప్రతిదధాతి భవంతి
వాచయతి చత్వారి చ || 6 ||

దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవ ఇతి
రశనామాదత్తే ప్రసూత్యై |
అశ్వినోర్బాహుభ్యామిత్యాహ |
అశ్వినౌ హి దేవానామధ్వర్యూ ఆస్తాం |
పూష్ణో హస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై |
ఆదదేదిత్యై రాస్నాఽసీత్యాహ యజుష్పుత్యై |
ఇడ ఏహ్యదిత ఏహి సరస్వత్యేహిత్యాహ |
ఏతాని వా అస్యై దేవనామానీ |
దేవనామైరేవైనామాహ్వయతి |
అసావేహ్యసావేహ్యసావేహిత్యాహ |
ఏతాని వా అస్యై మనుష్యనామానీ || 58 ||

మనుష్యనామైరేవైనామాహ్వయతి |
షట్స్వంపద్యంతే |
షడ్వా ఋతవః |

ఋ॒తుభి॑రే॒వైనా॑మా॒హ్వా॑యతి ।
 అది॑త్యా ఉ॒ష్ణిష॑మ॒సీత్యా॑హ ।
 యథా॑ య॒జురే॑వైతత్ ।
 వాయు॑రస్యై॒డ ఇత్యా॑హ ।
 వాయు॑దే॒వత్యో॑ వై వ॒ధ్నుః ।
 పూ॒షా త్వో॑పావ॒స్మజ॑త్విత్యా॒హ ।
 పౌ॒ష్ఠా వై దే॒వతయా॑ ప॒శవః॑ ॥ 59 ॥

స్వయై॑వైనం దే॒వతయా॑పావ॒స్మజ॑తి ।
 అశ్వి॑భ్యాం ప్రదా॒పయే॑త్యా॒హ ।
 అశ్వి॑నౌ వై దే॒వానాం॑ భిష॒జౌ ।
 తాభ్యా॑మే॒వాస్మై॑ భేష॒జం క॑రోతి ।
 యస్తే॑ స్త॒నశ్శ॑య ఇత్యా॒హ ।
 స్తౌత్యే॑వైనాం ।
 ఉ॒స్త్ర ఘ॑ర్మగ్ం శిగ్ం॒షోస్త్ర॑ ఘ॒ర్మం పా॑హి
 ఘ॒ర్మాయ॑ శిగ్ం॒షేత్యా॑హ ।
 యథా॑ బ్రూ॒యాద॑ము॒ష్మై దే॒హితి॑ ।
 తాదృ॑గే॒వ తత్ ।
 బృ॒హస్ప॑తిస్తో॒పసి॑దత్విత్యా॒హ ॥ 60 ॥

బ్ర॒హ్మ వై దే॒వానాం॑ బృ॒హస్ప॑తిః ।
 బ్ర॒హ్మణై॑వైనాము॒పసి॑దతి ।

దా॒న॒వ॒స్థ్న॒ పే॒ర॒వ ఇ॒త్యా॒హ |
 మే॒ధ్యా॒నే॒వై॒నాన్క॒రోతి |
 వి॒ష్వ॒గ్ష్వతో లో॒హితే॒నేత్యా॒హ వ్యా॒వృ॒త్యై |
 అ॒శ్విభ్యాం పి॒న్వస్వ సర॑స్వత్యై పి॒న్వస్వ పూ॒ష్టే
 పి॒న్వస్వ బృ॒హస్ప॑తయే పి॒న్వస్వేత్యా॒హ |
 ఏ॒తాభ్యో హ్యే॒షా దే॒వతా॑భ్యః పి॒న్వతే |
 ఇంద్రా॑య పి॒న్వస్వేంద్రా॑య పి॒న్వస్వేత్యా॒హ |
 ఇంద్ర॑మే॒వ భా॒గధే॑యే॒న సమ॑ర్థయతి |
 ద్విరింద్రా॑యేత్యా॒హ || 61 ||

తస్మా॑దింద్రో దే॒వతా॑నాం భూ॒యిష్ట॒భాక్త॑మః |
 గాయ॑త్రో॒ఽసి త్రై॒ష్టుభో॒ఽసి జా॑గతమ॒సీతి
 శ॒ఫోప॑యమానాదత్తే |
 ఛందో॑భిరే॒వైనా॑నాదత్తే |
 సహో॑ర్జ్ఞో భాగే॒నోప॑మేహిత్యా॒హ |
 ఊర్జ్ఞ ఏ॒వైనం భా॑గమ॒కః |
 అ॒శ్వినౌ వా ఏ॒తద్య॒జ్ఞస్య శి॒రః
 ప్రతి॑దధతావబ్రూతాం |
 ఆ॒వాభ్యా॑మే॒వ పూ॒ర్వాభ్యాం వష॑ట్క్రియాతా ఇతి |
 ఇంద్రా॑శ్వినౌ మధు॒నస్సార॑ఘస్వేత్యా॒హ |

అశ్విభ్యామే॑వ పూ॑ర్వాభ్యాం వ॑షట్క॑రోతి ।
అథో॑ అశ్వి॑నావే॒వ భా॑గధే॒యేన॑ స॒మర్థ॑యతి ॥ 62 ॥

ఘ॑ర్మం పా॑త వస॑వో య॒జతా॑ వడి॒త్యాహ॑ ।
వసూ॑నే॒వ భా॑గధే॒యేన॑ స॒మర్థ॑యతి ।
యద్వ॑షట్క॒ర్యాత్ ।
యా॒తయా॑మా॒స్య వ॑షట్క॒రస్సాత్ ।
యన్న॑ వ॑షట్క॒ర్యాత్ ।
రక్షా॑గ్ంసి య॒జ్ఞగ్ం హ॑న్యుః ।
వడి॒త్యాహ॑ ।
పరో॑క్షమే॒వ వ॑షట్క॑రోతి ।
నా॒స్య యా॑తయా॒మా వ॑షట్క॒రో భ॑వతి ।
న య॒జ్ఞగ్ం రక్షా॑గ్ంసి ఘ్ను॑ంతి ॥ 63 ॥

స్వాహా॑ త్వా సూ॒ర్యస్య॑ ర॒శ్మయే॑
వృ॒ష్టివ॑న॒యే జు॒హోమీ॑త్యాహ ।
యో వా అ॒స్య పు॒ణ్యో ర॒శ్మిః ।
స వృ॒ష్టివ॑నిః ।
తస్మా॑ ఏ॒వైనం॑ జు॒హోతి॑ ।
మధు॑ హవి॒రసీ॑త్యాహ ।
స్వ॒దయ॑త్యే॒వైనం॑ ।
సూ॒ర్యస్య॑ తప॑స్తపే॒త్యాహ॑ ।

యథా యజురే॒వైతత్ |
 ద్యా॒వా॒పృ॒థి॒వీ॒భ్యాం త్వా పరి॑గృ॒హ్ణామీ॒త్యాహ |
 ద్యా॒వా॒పృ॒థి॒వీ॒భ్యామే॒వైనం పరి॑గృ॒హ్ణాతి || 64 ||

అంతరి॑క్షేణ త్వోప॑యచ్ఛామీ॒త్యాహ |
 అంతరి॑క్షేణై॒వైనముప॑యచ్ఛతి |
 న వా ఏ॒తం మను॑ష్యో భర్తు॑మర్హతి |
 దే॒వానాం త్వా పితృ॑ణామను॑మతో భర్తు॑గ్ం
 శకే॑యమి॒త్యాహ |

దే॒వైరే॒వైనం పితృ॑భిరను॑మత ఆద॑త్తే |
 వి వా ఏ॒నమే॒తదర్థ॑యంతి |
 యత్ప॒శ్చాత్ప॒వృజ్య పు॒రో జు॑హ్వతి |
 తేజో॑ఽసి తేజో॑ఽనుప్రే॒హిత్యాహ |
 తేజ ఏ॒వాస్మింద॑ధాతి |
 దివి॑స్పృ॒జ్మా మా హిగ్ం॑సీరంతరి॑క్షస్పృ॒జ్మా మా
 హిగ్ం॑సీః పృథి॑విస్పృ॒జ్మా మా
 హిగ్ం॑సీరి॒త్యాహహిగ్ం॑సా॒యై || 65 ||

సు॒వర॑సి సు॒వరే॑ యచ్ఛ ది॒వం యచ్ఛ
 ది॒వో మా పా॑హి॒త్యాహ |
 ఆశి॑షమే॒వైతామా॑శాస్తే |
 శి॒రో వా ఏ॒తద్యజ్ఞ॑స్య |

యత్ప్రవర్గః |
 ఆత్మా వాయుః |
 ఉద్యత్యవాతనామాన్యాహ |
 ఆత్మన్నేవ యజ్ఞస్య శిరః ప్రతిదధాతి |
 అనవానం |
 ప్రాణానాగ్ం సంతత్యై |
 పంచాహ || 66 ||

పాంక్తో యజ్ఞః |
 యావానేవ యజ్ఞః |
 తస్య శిరః ప్రతిదధాతి |
 అగ్నయే త్వా వసుమతే స్వాహేత్యాహ |
 అసౌ వా ఆదిత్యోఽగ్నిర్వసుమాన్ |
 తస్మా ఏవైనం జుహోతి |
 సోమాయ త్వా రుద్రవతే స్వాహేత్యాహ |
 చంద్రమా వై సోమో రుద్రవాన్ |
 తస్మా ఏవైనం జుహోతి |
 వరుణాయ త్వాఽఽదిత్యవతే స్వాహేత్యాహ || 67 ||

అఘ్న వై వరుణ ఆదిత్యవాన్ |
 తస్మా ఏవైనం జుహోతి |
 బృహస్పతయే త్వా విశ్వదేవ్యావతే స్వాహేత్యాహ |

బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిః ।
 బ్రహ్మణ ఏవైనం జుహోతి ।
 సవిత్రే త్వర్భుమతే విభుమతే ప్రభుమతే
 వాజవతే స్వాహేత్యాహ ।
 సంవత్సరో వై సవితర్భుమాన్
 విభుమాన్ప్రభుమాన్ వాజవాన్ ।
 తస్మా ఏవైనం జుహోతి ।
 యమాయ త్వాఽంగిరస్వతే పితృమతే స్వాహేత్యాహ ।
 ప్రాణో వై యమోఽంగిరస్వాన్పితృమాన్ ॥ 68 ॥

తస్మా ఏవైనం జుహోతి ।
 ఏతాభ్య ఏవైనం దేవతాభ్యో జుహోతి ।
 దశ సంపద్యంతే ।
 దశాక్షరా విరాట్ ।
 అన్నం విరాట్ ।
 విరాజైవాన్నాద్యమవరుంధే ।
 రౌహిణాభ్యాం వై దేవాస్సువర్గం లోకమాయన్ ।
 తద్రౌహిణయో రౌహిణత్వం ।
 యద్రౌహిణౌ భవతః ।
 రౌహిణాభ్యామేవ తద్యజమానస్సువర్గం లోకమేతి ।
 అహర్జ్యోతిః కేతునా జుషతాగ్ం

సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ స్వాహా రాత్రిర్జ్యోతిః
 కేతునా జుషతాగ్ం సుజ్యోతిర్జ్యోతిషాగ్ స్వాహేత్యాహ |
 ఆదిత్యమేవ తదముష్మిన్లోకేహ్న పరస్తాద్దాధార |
 రాత్రియా అవస్తాత్ |
 తస్మాదసావాదిత్యోఽముష్మిన్లోకేహోరాత్రాభ్యాం ధృతః || 69 ||

మనుష్యనామాని పశవస్సీదత్విత్వాహేంద్రాయేత్యాహార్థయతి
 ఘ్నుంతి గృహ్ణాత్యహిగ్ంసాయై పంచాహదిత్యవతే స్వాహేత్యాహ
 పితృమానేతి చత్వారి చ || 7 ||

విశ్వా ఆశా దక్షిణసదిత్యాహ |
 విశ్వానేవ దేవాన్స్పృణాతి |
 అథో దురిష్ట్యా ఏవైనం పాతి |
 విశ్వాందేవానయాడిహేత్యాహ |
 విశ్వానేవ దేవాన్భాగధేయేన సమర్థయతి |
 స్వాహాకృతస్య ఘర్మస్య మధోః
 పిబతమశ్వినేత్యాహ |
 అశ్వినావేవ భాగధేయేన సమర్థయతి |
 స్వాహోఽగ్నయే యజ్ఞియాయ
 శం యజుర్భిరిత్యాహ |
 అభ్యేవైనం ఘోరయతి |
 అథో హవిరేవాకః || 70 ||

అశ్వినా ఘర్మం పాతగ్ం
 హర్దివానమహర్దివాభిరూతిభిరిత్యాహ |
 అశ్వినావేవ భాగధేయేన సమర్థయతి |
 అను వాం ద్యావాపృథివీ
 మగ్ంసాతామిత్యాహోనుమత్యై |
 స్వాహేంద్రాయ స్వాహేంద్రావడిత్యాహ |
 ఇంద్రాయ హి పురో హూయతే |
 ఆశ్రావ్యాహ ఘర్మస్య యజేతి |
 వషట్కృతే జుహోతి |
 రక్షసామపహత్యై |
 అనుయజతి స్వగాకృత్యై |
 ఘర్మమపాతమశ్వినేత్యాహ || 71 ||

పూర్వమేవోదితం |
 ఉత్తరేణాభిగృణాతి |
 అను వాం ద్యావాపృథివీ
 అమగ్ంసాతామిత్యాహోనుమత్యై |
 తం ప్రావ్యం యథావణ్ణమో దివే
 నమః పృథివ్యా ఇత్యాహ |
 యథా యజురేవైతత్ |
 దివి ధా ఇమం యజ్ఞం యజ్ఞమిమం

దివి ధా ఇత్యాహ |
 సువర్గమేవైనం లోకం గమయతి |
 దివం గచ్ఛంతరిక్షం గచ్ఛ
 పృథివీం గచ్ఛేత్యాహ |
 ఏష్యేవైనం లోకేషు ప్రతిష్ఠాపయతి |
 పంచ ప్రదిశో గచ్ఛేత్యాహ || 72 ||

దిక్ష్యేవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి |
 దేవాన్తర్మపాన్గచ్ఛ పితౄన్తర్మపాన్గచ్ఛేత్యాహ |
 ఉభయేష్యేవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి |
 యత్పిన్వతే |
 వర్షకః పర్జన్యో భవతి |
 తస్మాత్పిన్వమానః పుణ్యః |
 యత్ప్రాజ్ఞిన్వతే |
 తద్దేవానాం |
 యద్దక్షిణా |
 తత్పితౄణాం || 73 ||

యత్ప్రత్యక్ |
 తస్మన్మన్షాణాం |
 యదుదజ్జీ |
 తద్దుద్రాణాం |

ప్రాంచముదంచం పిన్వయతి |
 దేవత్రాకః |
 అథో ఖలు |
 సర్వా అను దిశః పిన్వయతి |
 సర్వా దిశస్సమేధంతే |
 అంతఃపరిధి పిన్వయతి || 74 ||

తేజసోఽస్కందాయ |
 ఇషే పీపిహ్యార్జ్జే పీపిహిత్యాహ |
 ఇషమేవోర్జ్జం యజమానే దధాతి |
 యజమానాయ పీపిహిత్యాహ |
 యజమానాయైవైతామాశిషమాశాస్తే |
 మహ్యం జ్యైష్ఠ్యాయ పీపిహిత్యాహ |
 ఆత్మన ఏవైతామాశిషమాశాస్తే |
 త్విష్ట్యై త్వా ద్యుంనాయ త్వేంద్రియాయ
 త్వా భూత్యై త్వేత్యాహ |
 యథా యజురేవైతత్ |
 ధర్మాసి సుధర్మా మే న్యస్మే
 బ్రహ్మణి ధారయేత్యాహ || 75 ||

బ్రహ్మన్వైవైనం ప్రతిష్ఠాపయతి |
 నేత్త్వా వాతస్క్రందయాదితి యద్యభిచరేత్ |

అముష్య త్వా ప్రాణే సాదయామ్యమునా
 సహ నిరర్థం గచ్ఛేతి బ్రూయాద్యం ద్విష్యాత్ |
 యమేవ ద్వేష్టి |
 తేనైనగం సహ నిరర్థం గమయతి |
 పూష్టే శరసే స్వాహేత్యాహ |
 యా ఏవ దేవతా హుతభాగాః |
 తాభ్య ఏవైనం జుహోతి |
 గ్రావభ్యస్వాహేత్యాహ |
 యా ఏవాంతరిక్షే వాచః || 76 ||

తాభ్య ఏవైనం జుహోతి |
 ప్రతిరేభ్యస్వాహేత్యాహ |
 ప్రాణా వై దేవాః ప్రతిరాః |
 తేభ్య ఏవైనం జుహోతి |
 ద్యావాపృథివీభ్యాగ్ స్వాహేత్యాహ |
 ద్యావాపృథివీభ్యామేవైనం జుహోతి |
 పితృభ్యో ఘర్మపేభ్యస్వాహేత్యాహ |
 యే వై యజ్వానః |
 తే పితరో ఘర్మపాః |
 తేభ్య ఏవైనం జుహోతి || 77 ||

అగ్నిర్జ్యోతిర్జ్యోతిరగ్నిస్సాన్విహా సూర్యో
 జ్యోతిర్జ్యోతిస్సూర్యస్సాన్విహేత్యాహ |
 యథా యజురేవైతత్ |
 బ్రహ్మవాదినో వదంతి |
 హోతవ్యమగ్నిహోత్రా(3)న్న హోతవ్యా(3)మితి || 79 ||

యద్యజుషా జుహుయాత్ |
 అయథాపూర్వమాహుతీ జుహుయాత్ |
 యన్న జుహుయాత్ |
 అగ్నిః పరాభవేత్ |
 భూస్సాన్విహేత్యేవ హోతవ్యం |
 యథాపూర్వమాహుతీ జుహోతి |
 నాగ్నిః పరాభవతి |
 హుతగ్ం హవిర్మధు హవిరిత్యాహ |
 స్వదయత్యేవైసం |
 ఇంద్రతమేఽగ్నావిత్యాహ || 80 ||

ప్రాణో వా ఇంద్రతమోఽగ్నిః |
 ప్రాణ ఏవైనమింద్రతమేఽగ్నౌ జుహోతి |
 పితా నోఽసి మా మా
 హిగ్ంసీరిత్యాహహిగ్ంసాయై |
 అశ్యామ తే దేవ ఘర్మ మధుమతో

వా॒జవ॑తః పి॒తుమ॑త ఇ॒త్యా॑హ |
 ఆ॒శిష॑మే॒వైతా॒మాశా॑న్తి |
 స్వ॒ధావి॑నోఽశీ॒మహి॑ త్వా మా మా
 హి॒గ్ంసీ॑రి॒త్యాహా॑హి॒గ్ంసా॑యై |
 తే॒జసా॑ వా ఏ॒తే వ్య॑ధ్యంతే |
 యే ప్ర॒వర్ణ్యే॑ణ చ॒రంతి॑ |
 ప్రా॒శ్శంతి॑ |
 తే॒జ ఏ॒వాత్మ॑ంద॒ధతే॑ || 81 ||

సం॒వత్స॑రం న మా॒గ్ంసమ॑శ్శీ॒యాత్ |
 న రా॒మాము॑పే॒యాత్ |
 న మృ॒న్మయే॑న పి॒బేత్ |
 నా॒స్య రా॒మ ఉ॒చ్ఛిష్ట॑ం పి॒బేత్ |
 తే॒జ ఏ॒వ తథ్న॑గ్గ్శ్యతి |
 దే॒వాసు॑రాస్సం॒యత్తా॑ ఆ॒సన్న్ |
 తే దే॒వా వి॑జయముపయంతః |
 వి॒భ్రాజి॑ సౌర్యే బ్రహ్మ సం॒న్యద॑ధత |
 యత్కి॒ంచ ది॒వాకీ॑ర్త్యం |
 తదే॒తేనై॒వ ప్ర॒తేనా॑గోపాయత్ |
 తస్మా॑దే॒తద్వృ॒తం చా॑ర్యం |
 తే॒జసో॑ గోపి॒థాయ॑ |

తస్మాదే॒తాని॑ య॒జుగ్ం॑షి
 వి॒భ్రాజ॑స్సార్వ॒స్యేత్యా॑హుః |
 స్వాహా॑ త్వా సూ॒ర్యస్య॑ ర॒శ్మిభ్య॑
 ఇతి॑ ప్రాత॒స్సగ్ం॑ సాదయతి |
 స్వాహా॑ త్వా నక్ష॑త్రేభ్య ఇతి॑ సాయం |
 ఏతా॑ వా ఏతస్య॑ దేవతాః |
 తాభి॑రే॒వైనగ్ం॑ సమ॒ర్థయ॑తి || 82 ||

అకర॑శ్వినే॒త్యాహ॑ ప్రది॒శో గచ్ఛే॑త్యాహ
 పితృ॑ణామంతఃపరిధి॑ పిన్వయతి ధారయే॑త్యాహ
 వాచో॑ ఘర్మపాస్తేభ్య ఏ॒వైనం॑ జుహోత్యన్విక్షే॑త
 హోత॑వ్యా(3)మిత్యగ్నావి॒త్యాహ॑ దధతే॒గోపాయ॑ద్భుప్త చ || 8 ||

ఘర్మ॑ యా తే॑ దివి శుగితి॑
 తిన్ర॑ ఆహుతీర్జుహోతి |
 ఛందో॑భిరే॒వాన్వైభ్యో॑
 లోకే॑భ్యశ్శుచమవయజతే |
 ఇయత్యగ్రే॑ జుహోతి |
 అధే॑యత్యధేయతి |
 త్రయ॑ ఇమే లోకాః |
 ఏభ్య॑ ఏవ లోకే॑భ్యశ్శుచమవయజతే |
 అను॑ నోఽద్యానుమతిరిత్యాహనుమత్యై |
 దివస్త్యా॑ పరస్పాయా ఇత్యాహ |

ది॒వ ఏ॒వే॒మా॒న్లో॒కాన్దా॑ధార ।
 బ్ర॒హ్మ॑ణస్తా॒వ ప॒రస్పా॑యా ఇ॒త్యా॑హ ॥ 83 ॥

ఏ॒వ్వే॒వ లో॒కేషు॑ ప్ర॒జా దా॑ధార ।
 ప్రా॒ణస్య॑ త్వా ప॒రస్పా॑యా ఇ॒త్యా॑హ ।
 ప్ర॒జాన్వే॒వ ప్రా॒ణాన్దా॑ధార ।
 శి॒రో వా ఏ॒తద్య॑జ్ఞస్య ।
 య॒త్రృ॒వర్గ్యః॑ ।
 అ॒సౌ ఖ॒లు వా ఆ॒ది॒త్యః ప్ర॒వర్గ్యః॑ ।
 తం య॒ద్ధక్షి॑ణా ప్ర॒త్యం॒చము॑దం॒చము॑ద్వాసయేత్ ।
 జి॒హ్మాం య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రో హ॑రేత్ ।
 ప్రాం॒చము॑ద్వాసయతి ।
 పు॒రస్తా॑దే॒వ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రః ప్ర॑తిదధాతి ॥ 84 ॥

ప్రాం॒చము॑ద్వాసయతి ।
 తస్మా॑ద॒సావా॑ది॒త్యః పు॒రస్తా॑దుదేతి ।
 శ॒ఫోప॑యమాంధవి॒త్రాణి॑ ధృ॒ష్టి ఇ॒త్యన్వ॑వహరంతి ।
 సా॒త్మాన॑మే॒వైన॑గ్ం స॒తనుం॑ కరోతి ।
 సా॒త్మాఽము॑ష్మిన్లోకే భవతి ।
 య ఏ॒వం వే॑ద ।
 ఔ॒దుంబ॑రాణి భవంతి ।
 ఊర్గా॑ ఊ॒దుంబ॑రః ।

ఊర్జమే॒వాప॑రుంధే ।
వర్త॑నా వా అ॒న్వి॒త్య ॥ 85 ॥

య॒జ్ఞగ్ం ర॒క్షాగ్ంసి॑ జి॒హగ్ంస॑ంతి ।
సా॒మ్నా ప్ర॒స్తోతా॑న్వవైతి ।
సామ॑ వై ర॒క్షోహా॑ ।
ర॒క్షసా॑మపహత్యై ।
త్రి॒ర్విధ॑నముపైతి ।
త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః ।
ఏ॒భ్య ఏ॒వ లో॒కేభ్యో ర॒క్షాగ్న్యప॑హంతి ।
పు॒రుషఃపు॒రుషో ని॒ధన॑ముపైతి ।
పు॒రుషఃపు॒రుషో హి ర॒క్షస్వి॑ ।
ర॒క్షసా॑మపహత్యై ॥ 86 ॥

య॒త్పృ॒థి॒వ్యాము॑ద్వాసయేత్ ।
పృ॒థి॒వీగ్ం శు॒చాఽర్ప॑యేత్ ।
యద॑ప్పు ।
అప॑శ్శుచాఽర్పయేత్ ।
యదో॑షధీషు ।
ఓష॑ధీశ్శుచాఽర్పయేత్ ।
యద్య॑నస్పతిషు ।
వన॑స్పతీంఛుచాఽర్పయేత్ ।

హి॒రణ్యం ని॒ధాయో॑ద్వా॒సయ॑తి ।

అ॒మృ॒తం వై హి॒రణ్యం ॥ 87 ॥

అ॒మృ॒త ఏ॒వైనం॑ ప్ర॒తిష్ఠా॑పయతి ।

వ॒ల్గుర॑సి శం॒యుధా॑యా ఇతి త్రిః పరి॒షిం॒చన్ప॑ర్యేతి ।

త్రి॒వృ॒ద్వా అ॒గ్నిః ।

యా॒వానే॑వా॒గ్నిః ।

తస్య॑ శుచగ్ం శమయతి ।

త్రిః పు॒నః ప॑ర్యేతి ।

ష॒ట్స్థం॑పద్యంతే ।

ష॒డ్వా ఋ॒తవః॑ ।

ఋ॒తుభి॑రే॒వాస్య॑ శుచగ్ం శమయతి ।

చతు॑స్సృక్తి॒ర్వాభి॑ర్ఋ॒తస్యే॑త్యాహ ॥ 88 ॥

ఇ॒యం వా ఋ॒తం ।

తస్యా॑ ఏ॒ష ఏ॒వ నా॑భిః ।

య॒త్రృవ॑ర్గః ।

తస్మా॑దే॒వమా॑హ ।

సదో॑ వి॒శ్వా॒యురి॑త్యాహ ।

సదో॑ హి॒యం ।

అప ద్వే॒షో అప॑ హ్వర ఇ॒త్యా॑హ భ్రాతృ॒వ్యాప॑నుత్యై ।

ఘ॒ర్జైత॑త్యై॒న్నమే॑తత్పురీ॒షమి॑తి

ద॒ధ్నా మ॑ధుమి॒శ్రేణ పూ॑రయతి ।
 ఊర్గా॑ అ॒న్నాద్యం దధి॑ ।
 ఊర్జై॑వై॒నమ॒న్నాద్యే॑న సమ॒ర్థయ॑తి ॥ 89 ॥

అ॒స॒శనా॑యుకో భవతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 రం॒తిర్నా॑మా॒సి ది॒వ్యో గంధ॑ర్వ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 రూ॒పమే॒వాస్యై॑త॒స్మహి॒మాన॑గం రం॒తిం బంధు॑తాం వ్యాచ॑ష్టే ।
 స॒మహ॑మాయుషా స॒ం ప్రాణే॑నే॒త్యాహ॑ ।
 ఆ॒శిష॑మే॒వైతా॑మాశాస్తే ।
 వ్య॒సౌ యోఽస్మాం॑ద్యేష్టి॒యం చ వ॒యం ద్విష్మ॑ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 అ॒భిచార॑ ఏ॒వాస్యై॑షః ।
 అ॒చిక్ర॑దదృష్టా హ॒రిరి॑త్యాహ ।
 వృ॒షా హ్యే॑షః ॥ 90 ॥

వృ॒షా హ॑రిః ।
 మ॒హాన్మిత్రో॑ న ద॒ర్శత॑ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 స్తాత్యే॑వై॒నమే॑తత్ ।
 చిద॑సి స॒ముద్ర॑యోనిరి॒త్యాహ॑ ।
 స్వా॒మేవై॒నం యోనిం॑ గమయతి ।
 నమ॑స్తే అ॒స్తు మా మా
 హిగ్ం॑సిరి॒త్యాహ॑హిగ్ంసా॒యై ।

విశ్వావసుగ్ం సోమగంధర్వమిత్యాహ |
 యదేవాస్య క్రియమాణస్యాంతర్యంతి |
 తదేవాస్యైతేనాప్యాయయతి |
 విశ్వావసురభి తన్నో గృణాత్విత్యాహ || 91 ||

పూర్వమేవోదితం |
 ఉత్తరేణాభిగృణాతి |
 ధియో హిన్వానో ధియ ఇన్నో
 అవ్యాదిత్యాహ |
 ఋతూనేవాస్మై కల్పయతి |
 ప్రాసాం గంధర్వో అమృతాని వోచదిత్యాహ |
 ప్రాణా వా అమృతాః |
 ప్రాణానేవాస్మై కల్పయతి |
 ఏతత్త్వం దేవ ఘర్మ దేవో దేవానుపాగా ఇత్యాహ |
 దేవో హ్యేష సందేవానుపైతి |
 ఇదమహం మనుష్యో మనుష్యానిత్యాహ || 92 ||

మనుష్యో హి |
 ఏష సన్మనుష్యానుపైతి |
 ఈశ్వరో వై ప్రవర్గ్యముద్వాసయన్ |
 ప్రజాం పశుంథ్సీమపిథమనూద్వాసస్సోమపిథానుమేహి |
 సహ ప్రజయా సహ రాయస్సోషేణేత్యాహ |

ప్ర॒జామే॒వ ప॒శూంధీ॑మపి॒థమా॒త్మంధ॑త్తే ।
 సు॒మిత్రా॒ న ఆప॑ ఓష॒ధయ॑స్సం॒త్విత్యా॑హ ।
 ఆశి॒షమే॒వైతా॒మాశా॑స్తే ।
 దు॒ర్మిత్రా॒స్తస్మై॑ భూ॒యాసు॑ర్యోఽస్మాం॒ద్వేష్టి॑
 యం చ॑ వ॒యం ద్వి॒ష్మ ఇత్యా॑హ ।
 అభి॒చార॑ ఏ॒వాస్యై॒షః ।
 ప్ర వా ఏ॒షోఽస్మా॑ల్లోకా॒చ్ఛ్యవ॑తే ।
 యః ప్ర॒వర్గ్య॑ము॒ద్వాస॑యతి ।
 ఉ॒దు త్యం చి॒త్రమి॑తి సా॒రీభ్యా॑మ్మ॒గ్భ్యం
 పు॒నరే॒త్య గా॑ర్హపత్యే జుహోతి ।
 అ॒యం వై లో॒కో గా॑ర్హపత్యః ।
 అ॒స్మిన్నే॒వ లో॒కే ప్ర॑తితిష్ఠతి ।
 అసౌ ఖ॒లు వా ఆ॑దిత్యస్స॒వర్గో లో॒కః ।
 యథ్నో॒రీ భ॑వతః ।
 తే॒నైవ సు॑వర్గాల్లోకా॒న్నైతి ॥ 93 ॥

బ్ర॒హ్మణ॑స్త్వా పరస్పా॒యా ఇత్యా॑హ దధా॒త్యన్వి॑త్య
 రక్ష॑న్వీ రక్ష॒సామ॑పహ॒త్యై వై హి॑రణ్యమాహర్థ॒యతి
 హ్యేష॑ గృ॒ణాత్వి॑త్యాహ మను॒ష్యాని॑త్యాహస్యై॒షోఽష్టా చ ॥ 9 ॥

ప్ర॒జాప॑తిం వై దే॒వాశ్శు॑క్రం పయో॒ఽదు॑ప్రాన్ ।
 తదే॒భ్యో న వ్య॑భవత్ ।

తదగ్నిర్వ్యకరోత్ |
 తాని శుక్రియాణి సామాన్యభవన్న్ |
 తేషాం యో రసోఽత్యక్షరత్ |
 తాని శుక్రయజుగ్ప్యభవన్న్ |
 శుక్రియాణాం వా ఏతాని శుక్రియాణి |
 సామపయనం వా ఏతయోరన్యత్ |
 దేవానామన్యత్ప్రయః |
 యథోః పయః || 94 ||

తథ్సామ్నః పయః |
 యదజామ్నై పయః |
 తద్దేవానాం పయః |
 తస్మాద్యత్రైతైర్యజుర్భిశ్చరంతి |
 తత్ప్రయసా చరంతి |
 ప్రజాపతిమేవ తద్దేవాన్ప్రయసాఽన్నాద్యేన
 సమర్థయంతి |
 ఏష హ త్వై సాక్షాత్ప్రవర్గ్యం భక్షయతి |
 యస్యైవం విదుషః ప్రవర్గ్యః ప్రవృజ్యతే |
 ఉత్తరవేద్యాముద్వాసయేత్తేజస్కామన్య |
 తేజో వా ఉత్తరవేదిః || 95 ||

తే॒జః ప్ర॒వర్గ్యః॑ ।
 తే॒జ॒స్సై॒వ తే॒జస్స॑మర్థయతి ।
 ఉ॒త్త॒రవే॒ద్యాము॑ద్వాసయేదన్నకామస్య ।
 శి॒రో వా ఏ॒తద్య॑జ్ఞస్య ।
 య॒త్ప్ర॒వర్గ్యః॑ ।
 ముఖ॑ముత్తరవేదిః ।
 శి॒ర్ష్ణై॒వ ముఖ॑గ్ం సంద॑ధాత్యన్నాద్యాయ ।
 అ॒న్నాద ఏ॒వ భ॑వతి ।
 య॒త్ర ఖ॒లు వా ఏ॒తము॑ద్వాసితం
 వయా॑గ్ంసి పర్యాస॑తే ।
 పరి॒ వై తా॑గ్ం సమా॑ం ప్ర॒జా
 వయా॑గ్ంస్యాస॑తే ॥ 96 ॥

తస్మా॑దుత్తరవేద్యామేవోద్వాసయేత్ ।
 ప్ర॒జానా॑ం గోపి॑థాయ ।
 పు॒రో వా ప॒శ్చాద్దో॑ద్వాసయేత్ ।
 పు॒రస్తా॑ద్వా ఏ॒తజ్ఞోతి॑రుదేతి ।
 తత్ప॒శ్చాన్ని॒మోచ॑తి ।
 స్వామే॒వైనం॑ యోనిమనూద్వాసయతి ।
 అ॒పాం మ॒ధ్య ఉ॒ద్వాస॑యేత్ ।
 అ॒పాం వా ఏ॒తన్మ॒ధ్యాజ్ఞోతి॑రజాయత ।

జ్యోతిః ప్రవర్ణ్యః ।

స్వ ఏవైనం యోనౌ ప్రతిష్ఠాపయతి ॥ 97 ॥

యం ద్విష్యాత్ ।

యత్ర స స్యాత్ ।

తస్యాం దిశ్యుద్వాసయేత్ ।

ఏష వా అగ్నిర్వైశ్వానరః ।

యత్ప్రవర్ణ్యః ।

అగ్నినైవైనం వైశ్వానరేణాభిప్రవర్తయతి ।

ఔదుంబర్యాగ్ం శాఖాయాముద్వాసయేత్ ।

ఊర్వా ఉదుంబరః ।

అన్నం ప్రాణః ।

శుగ్రర్మః ॥ 98 ॥

ఇదమహమముష్యాముష్యాయణస్య శుచా

ప్రాణమపి దహమీత్యాహ ।

శుచైవాస్య ప్రాణమపి దహతి ।

తాజగార్తిమార్చ్ఛతి ।

యత్ర దర్భా ఉపదీకసంతతాస్యః ।

తదుద్వాసయేద్వృష్టికామస్య ।

ఏతా వా అపామనూజ్ఞావర్యో నామ ।

యద్దర్భాః ।

అసౌ ఖలు వా ఆదిత్య
 ఇతో వృష్టిముదీరయతి ।
 అసావేవాస్మా ఆదిత్యో
 వృష్టిం నియచ్ఛతి ।
 తా ఆపో నియతా ధన్వనా యంతి ॥ 99 ॥

గోః పయ ఉత్తరవేదిరాసతే స్థాపయతి ఘర్మో యంతి ॥ 10 ॥

ప్రజాపతిస్సంభ్రయమాణః ।
 సంరాట్స్సంభృతః ।
 ఘర్మః ప్రవృక్షః ।
 మహావీర ఉద్వాసితః ।
 అసౌ ఖలు వావైష ఆదిత్యః ।
 యత్ప్రవర్గ్యః ।
 స ఏతాని నామాన్యకురుత ।
 య ఏవం వేద ।
 విదురేనం నామ్నా ।
 బ్రహ్మవాదినో వదంతి ॥ 100 ॥

యో వై వసీయాగ్ంసం యథానామముపచరతి ।
 పుణ్యార్తిం వై స తస్మై కామయతే ।
 పుణ్యార్తిమస్మై కామయంతే ।
 య ఏవం వేద ।

తస్మాదే॒వం వి॒ద్వాన్ |
 ఘ॒ర్మ ఇతి ది॒వాఽఽచక్షీ॑త |
 సం॒రాడితి నక్తం॑ |
 ఏతే॑ వా ఏతస్య॑ ప్రియే తనువౌ |
 ఏతే॑ అస్య॑ ప్రియే నామనీ |
 ప్రియయై॒వైనం తనువా॑ || 101 ||

ప్రియే॒ణ నామ్నా॑ సమర్థయతి |
 కీర్తి॑రస్య॒ పూర్వా గచ్ఛ॑తి జనతా॑మాయతః |
 గాయ॑త్రీ దేవే॒భ్యోఽపా॑క్రామత్ |
 తాం దే॒వాః ప్రవ॑ర్ణ్యేణైవాను వ్యభవన్ |
 ప్రవ॑ర్ణ్యేణాఘ్నువన్ |
 యచ్ఛతు॑ర్విగ్ంశతి కృత్యః ప్రవ॑ర్ణ్యం ప్రవృణక్తి |
 [యచ్ఛతు॑ర్విగ్ంశతిః కృత్యః ప్రవ॑ర్ణ్యం ప్రవృణక్తి |]
 గాయ॑త్రీమే॒వ తదను॑ విభవతి |
 గాయ॑త్రీమా॒ప్నోతి |
 పూర్వా॑ఽస్య జనం॑ యతః కీర్తి॑ర్గచ్ఛతి |
 వైశ్వదే॒వస్సగ్ంస॑న్నః || 102 ||

వస॑వః ప్రవృ॑క్షః |
 సోమో॑భికిర్యమా॒ణః |
 ఆశ్వి॑నః పయ॑స్యానీయమా॒నే |

మారు॒తః క్వ॑థన్న్ |
 పౌ॒ష్ట ఉ॑దంతః |
 సా॒రస్వ॑తో వి॒ష్యంద॑మానః |
 మై॒త్రశ్శ॑రో గృ॒హీతః |
 తే॒జ ఉ॑ద్యతో వాయుః |
 హ్రీ॒యమా॑ణః ప్ర॒జాప॑తిః |
 హూ॒యమా॑నో వా॒గ్మతః॑ || 103 ||

[తే॒జ ఉ॑ద్యతః |
 వాయు॑ర్హ్రీ॒యమా॑ణః |
 ప్ర॒జాప॑తిర్హూ॒యమా॑నః |
 వా॒గ్మతః॑ || 103 ||]

అసౌ ఖ॒లు వా॒వైష ఆ॑దిత్యః |
 య॒త్రృవ॑ర్గ్యః |
 స ఏ॒తాని॑ నామా॒న్యకు॑రుత |
 య ఏ॒వం వే॑ద |
 వి॒దురే॑నం నామ్నా |
 బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వదంతి |
 యన్మృ॒న్మయ॑మాహు॒తిం నా॑శ్చ॒తేఽథ॑ |
 కస్మా॑దే॒షోఽశ్చ॒త ఇ॒తి |

వాగేష ఇతి బ్రూయాత్ |
వాచ్యేవ వాచం దధాతి || 104 ||

తస్మాదశ్శతే |
ప్రజాపతిర్వా ఏష ద్వాదశధా విహితః |
యత్ప్రవర్గ్యః |
యత్ప్రాగవకాశేభ్యః |
తేన ప్రజా అస్సజత |
అవకాశైర్దేవాసురానస్సజత |
యదూర్ధ్వమవకాశేభ్యః |
తేనాన్నమస్సజత |
అన్నం ప్రజాపతిః |
ప్రజాపతిర్వావైషః || 105 ||

వదంతి తనువా సగంసన్నో హూయమానో వాగ్ధుతో దధాత్యేషః || 11 ||

సవితా భూత్వా ప్రథమేహస్సృవృజ్యతే |
తేన కామాగ్ం ఏతి |
యద్ద్వితీయేహస్సృవృజ్యతే |
అగ్నిర్భూత్వా దేవానేతి |
యత్తృతీయేహస్సృవృజ్యతే |
వాయుర్భూత్వా ప్రాణానేతి |
యచ్ఛతుర్థేహస్సృవృజ్యతే |

ఆదిత్యో భూత్వా రశ్మినేతి |
 యత్పంచమేఽహస్సృవృజ్యతే |
 చంద్రమా భూత్వా నక్షత్రాణ్యేతి || 106 ||

యథ్లేఽహస్సృవృజ్యతే |
 ఋతుర్భూత్వా సంవత్సరమేతి |
 యథ్లేఽహస్సృవృజ్యతే |
 ధాతా భూత్వా శక్వరీమేతి |
 యద్లేఽహస్సృవృజ్యతే |
 బృహస్పతిర్భూత్వా గాయత్రీమేతి |
 యన్నవమేఽహస్సృవృజ్యతే |
 మిత్రో భూత్వా త్రివృత ఇమాన్లోకానేతి |
 యద్దశమేఽహస్సృవృజ్యతే |
 వరుణో భూత్వా విరాజమేతి || 107 ||

యదేకాదశేఽహస్సృవృజ్యతే |
 ఇంద్రో భూత్వా త్రిష్టుభమేతి |
 యద్ద్వాదశేఽహస్సృవృజ్యతే |
 సోమో భూత్వా సుత్యామేతి |
 యత్పరస్తాదుపసదాం ప్రవృజ్యతే |
 తస్మాదితః పరాజమూన్లోకాన్తపన్నేతి |
 యదుపరిష్టాదుపసదాం ప్రవృజ్యతే |

తస్మా॑దము॒తోఽర్వా॒జీమా॒న్లోకా॑గ్స్తప॒న్నేతి॑ ।

య ఏ॒వం వే॒ద ।

ఐ॒వ త॑పతి ॥ 108 ॥

నక్ష॑త్రాణ్యేతి విరా॒జమే॑తి తపతి ॥ 12 ॥

దే॒వా వై స॒త్రగ్ం సా॒వి॒త్రం పరి॑శ్రితే

బ్ర॒హ్మ॒న్పు॒చరి॑ష్యామోఽగ్ని॒ష్ట్యా శి॒రో గ్రీ॒వా దే॒వస్య॑
ర॒శనాం॑ వి॒శ్వా ఆ॒శా ఘ॒ర్మ యా తే॑ ప్ర॒జాప॑తిగ్ం శుక్రం
ప్ర॒జాప॑తిస్సంభ్ర॒యమా॑స్సవి॒తా భూ॑త్వా ద్వాద॒శ ॥ 12 ॥

దే॒వా వై స॒త్రగ్ం స ఖ॑దిరః పరి॑శ్రితేఽభి॒పూర్వ॑మథో

రక్ష॑సాం గ్రై॒ష్మావే॑వా॒స్మై బ్ర॒హ్మ వై దే॒వానా॑మశ్వే॒నా ఘ॒ర్మం
పా॒తం ప్రా॒ణో వై వృ॒షా హరి॑ర్యో వై వసీ॒యాగ్ంసం
యథా॑నామమ॒ష్టోత్త॑రశ॒తం ॥ 108 ॥

శం నస్త॒న్నో మా హా॑సీత్ ।

ఓం శా॒ంతిః శా॒ంతిః శా॒ంతిః ॥

॥ హరిః ఓ(3)ం ॥

॥ ఇతి పంచమః ప్రశ్నః సమాప్తః ॥